

אחאב: מקורות

Rabbi Hayyim Angel

1. מלכים א' טז:ל-לג

(ל) ויעש אחאב בן עמרי הרע בעיני ה' מכל אשר לפניו: (לא) ויהי הנקל לכתו בַּחטאות ירבעם בן נבט ויקח אשה את איזבל בת אתבעל מלך צידונים וילך ויעבד את הבעל וישתחו לו: (לב) ויקם מזבח לבעל בית הבעל אשר בנה בשמרון: (לג) ויעש אחאב את האשרה ויוסף אחאב לעשות להכעיס את ה' א-לקי ישראל מכל מלכי ישראל אשר היו לפניו:

2. סנהדרין קב:

אמר רב נחמן: אחאב שקול היה שנאמר (מלכים א' כ"ב) ויאמר ה' מי יפתה את אחאב ויעל ויפל ברמת גלעד ויאמר זה בכה וזה אמר בכה. מתקיף לה רבי יוסף: מאן דכתב ביה (מלכים א' כ"א) רק לא היה כאחאב אשר התמכר לעשות הרע בעיני ה' אשר הסתה אתו איזבל אשתו!...

3. מלכים א' כא:כה-כו

(כה) רק לא היה כאחאב אשר התמכר לעשות הרע בעיני ה' אשר הסתה אתו איזבל אשתו: (כו) ויתעב מאד ללכת אחרי הגללים ככל אשר עשו האמרי אשר הוריש ה' מפני בני ישראל:

4. מלכים א' יח:ג-ה

(ג) ויקרא אחאב אל עבדיו אשר על הבית ועבדיו היה ירא את ה' מאד: (ד) ויהי בהכרית איזבל את נביאי ה' ויקח עבדיו מאה נבאים ויחביאם חמשים איש במערה וכלכלם לחם ומים: (ה) ויאמר אחאב אל עבדיו לך בארץ אל כל מעיני המים ואל כל הנחלים אוילי נמצא חציר ויחיה סוס ופרד ולוא נכרית מהבהמה:

5. מלכים א' כא:ד-ז

(ד) ויבא אחאב אל ביתו סר וזעף על הדבר אשר דבר אליו נבות היזרעאלי ויאמר לא אתן לך את נחלת אבתי וישכב על מטתי ויסב את פניו ולא אכל לחם: (ה) ותבא אליו איזבל אשתו ותדבר אליו מה זה רוחך סרה ואינך אכל לחם: (ו) וינדב אליה כי אדבר אל נבות היזרעאלי ואמר לו תנה לי את פרמך בכסף או אם חפץ אתה אתנה לך כרם תחתי ויאמר לא אתן לך את פרמי: (ז) ותאמר אליו איזבל אשתו אתה תעשה מלוכה על ישראל קים אכל לחם ויטב לבך אני אתן לך את כרם נבות היזרעאלי:

6. ירושלמי סנהדרין י:א (דף כח טור ב)

רבי לוי עבד דרש הדין קרייא אשתא ירחין לגנאי רק לא היה כאחאב אשר התמכר לעשות הרע בעיני ה' אתא לגביה בליליא אמר ליה מה חטית לך ומה סרחית קדמך אית לך רישיה דפסוקא ולית לך סופיה אשר היסתה אותו איזבל אשתו עבד דרש ליה שיתא ירחין לשבח רק לא היה כאחאב אשר היסתה אותו איזבל אשתו.

7. מלכים א' פרק יח

(יח) ויאמר לא עכרתי את ישראל כי אם אתה ובית אביך בעזבכם את מצות ה' ותלך אחרי הבעלים: (יט) ועתה שלח קבץ אלי את כל ישראל אל הר הכרמל ואת נביאי הבעל ארבע מאות וחמשים ונביאי האשרה ארבע מאות אכלי שלחן איזבל: (כ) וישלח אחאב בכל בני ישראל ויקבץ את הנביאים אל הר הכרמל:

(לט) וירא כל העם ויפלו על פניהם ויאמרו ה' הוא הא-לקים ה' הוא הא-לקים: (מ) ויאמר אליהו להם תפשו את נביאי הבעל איש אל ימלט מהם ויתפשו ויורדו אליהו אל נחל קישון וישחטם שם:

(מה) ויהי עד כה ועד כה והשמים התקדרו עבים ורוח ויהי גשם גדול וירכב אחאב וילך יזרעאלה: (מו) ויד ה' היתה אל אליהו וישנס מתניו וירץ לפני אחאב עד באכה יזרעאלה:

8. מלכים א' יט:א-ב

(א) וַיִּגַד אַחָאָב לְאִיזָבֵל אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהֵיו וְאֵת כָּל אֲשֶׁר הִרְגָה אֵת כָּל הַנְּבִיאִים בְּחָרֵב: (ב) וַתִּשְׁלַח אִיזָבֵל מַלְאָךְ אֶל אֱלֹהֵיו לֵאמֹר כֹּה יַעֲשׂוּן אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסֵפוּן כִּי כָעַת מָחָר אָשִׁים אֶת נַפְשְׁךָ כַּנֶּפֶשׁ אֶחָד מֵהֵם:

9. מלכים א' פרק כ

(יג) וְהִנֵּה נְבִיא אֶחָד נֹגֵשׂ אֶל אַחָאָב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר כֹּה אָמַר ה' הִרְאִיתָ אֵת כָּל הַהֲמוֹן הַגָּדוֹל הַזֶּה הַנִּינִי נֹתֵנוּ בְיַדְךָ הַיּוֹם וַיִּדְעַתָּה כִּי אֲנִי ה'... (טו) וַיִּפְקֹד אֵת נְעָרֵי שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת וַיְהִיו מְאֹתִים שְׁנַיִם וַיִּשְׁלָשִׁים וְאַחֲרֵיהֶם פָּקֵד אֵת כָּל הָעָם כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שִׁבְעַת אֲלָפִים: ... (לא) וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו עֲבָדָיו הִנֵּה נָא שָׁמַעְנוּ כִּי מַלְכֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי מַלְכֵי חֶסֶד הֵם נִשְׁיָמָה נָא שָׁקִים בְּמַתְנֵינוּ וְחֻבְלִים בְּרַאשֵׁנוּ וְנִצָּא אֶל מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אוֹלֵי יַחִיהָ אֵת נַפְשְׁךָ: ... (מב) וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה אָמַר ה' יַעַן שָׁלַחְתָּ אֵת אִישׁ חֶרְמֵי מִיַּד וְהִיתָה נַפְשְׁךָ תַּחַת נַפְשׁוֹ וְעַמְּךָ תַּחַת עַמּוֹ: (מג) וַיִּלֶךְ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל עַל בֵּיתוֹ סָר וְזָעַף וַיָּבֵא שְׁמֵרוֹנָה:

10. מלכים א' כא:כה-כט

(כה) רַק לֹא הָיָה כְּאַחָאָב אֲשֶׁר הִתְמַכֵּר לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי ה' אֲשֶׁר הִסְתָּה אֹתוֹ אִיזָבֵל אִשְׁתּוֹ: (כו) וַיִּתְעַב מְאֹד לְלֶכֶת אַחֲרָי הַגִּלְגָּלִים כְּכֹל אֲשֶׁר עָשׂוּ הָאֲמֹרִי אֲשֶׁר הוֹרִישׁ ה' מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל: (כז) וַיְהִי כְשָׁמַע אַחָאָב אֵת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּקְרַע בְּגָדָיו וַיִּשָּׂם שָׁק עַל בָּשָׂרוֹ וַיִּצְוֶם וַיִּשְׁכַּב בַּשָּׁק וַיַּהֲלֵךְ אֵט: (כח) וַיְהִי דְבַר ה' אֶל אֱלֹהֵיו הַתִּשְׁבִּי לֵאמֹר: (כט) הִרְאִיתָ כִּי נִכְנַע אַחָאָב מִלְּפָנָי יַעַן כִּי נִכְנַע מִפְּנֵי לֹא אָבִי אָבִיא הָרָעָה בְיָמָיו בְיָמֵי בְנוֹ אָבִיא הָרָעָה עַל בֵּיתוֹ:

11. מלכים א' פרק כב

(ו) וַיִּקְבַּע מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֵת הַנְּבִיאִים כְּאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הֲאֵלֶיךָ עַל רֵמֶת גִּלְעָד לְמַלְחָמָה אִם אֶחָדָל וַיֹּאמְרוּ עֲלֵה וַיִּתֵּן ה' בְּיַד הַמֶּלֶךְ: (ז) וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁפָט הַאִין פֹּה נְבִיא לְה' עוֹד וְנִדְרָשָׁה מֵאוֹתוֹ: (ח) וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל יְהוֹשֻׁפָט עוֹד אִישׁ אֶחָד לְדָרֵשׁ אֵת ה' מֵאוֹתוֹ וְאֲנִי שְׁנֵאתִיו כִּי לֹא יִתְנַבֵּא עָלַי טוֹב כִּי אִם רַע מִיִּכְיָהוּ בֶן יִמְלָה וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁפָט אֶל יֹאמֶר הַמֶּלֶךְ בֶּן: (יג) וְהַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר הִלֵּךְ לִקְרֹא מִיִּכְיָהוּ דִבֶּר אֵלָיו לֵאמֹר הִנֵּה נָא דְבָרֵי הַנְּבִיאִים פֹּה אֶחָד טוֹב אֶל הַמֶּלֶךְ יְהִי נָא דְבָרֶיךָ דְבָרֶךָ כְּדָבַר אֶחָד מֵהֵם וְדַבַּרְתָּ טוֹב: (יד) וַיֹּאמֶר מִיִּכְיָהוּ חִי ה' כִּי אֵת אֲשֶׁר יֹאמֶר ה' אֵלַי אֲדַבֵּר: (כו) וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל קַח אֵת מִיִּכְיָהוּ וְהַשִּׁיבֵהוּ אֶל אֲמֹן שַׂר הָעִיר וְאֶל יוֹאָשׁ בֶּן הַמֶּלֶךְ: (כז) וְאַמְרַתָּ כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ שִׁימוּ אֵת זֶה בֵּית הַכְּלָא וְהִאֲכִילֵהוּ לְחֵם לַחֵץ וּמִים לַחֵץ עַד בְּאֵי בְשָׁלוֹם: ... (ל) וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל יְהוֹשֻׁפָט הַתַּחֲפֵשׁ וְבֹא בְּמַלְחָמָה וְאַתָּה לְבַשׁ בְּגָדֶיךָ וַיִּתְחַפֵּשׂ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹא בְּמַלְחָמָה: (לד) וְאִישׁ מִשָּׁךְ בִּקְשָׁת לְתַמּוֹ וַיִּכֶּה אֵת מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בֵּין הַדְּבָקִים וּבֵין הַשָּׂרְזִן וַיֹּאמֶר לְרַכְּבוֹ הַפֶּךָ יָדְךָ וְהוֹצִיאֵנִי מִן הַמַּחֲנֶה כִּי הַחֲלִיתִי: (לה) וַתַּעֲלֶה הַמַּלְחָמָה בַּיּוֹם הַהוּא וְהַמֶּלֶךְ הָיָה מַעֲמֵד בְּמַרְכָּבָה נֹכַח אָרֶם וַיִּמָּת בְּעָרֵב וַיִּצָּק דָּם הַמַּפָּה אֶל חִיק הָרֶכֶב: ... (לח) וַיִּשְׁטֹף אֵת הָרֶכֶב עַל בְּרַכַּת שְׁמֵרוֹן וַיִּלְקוּ הַכְּלָבִים אֵת דָּמוֹ וְהַזְנוֹת רְחִצּוֹ כְּדָבַר ה' אֲשֶׁר דִּבֶּר:

12. מלכים א' יח:כא

וַיִּגֵּשׁ אֱלֹהֵיו אֶל כָּל הָעָם וַיֹּאמֶר עַד מָתַי אַתֶּם פֹּסְחִים עַל שְׁתֵּי הַסַּעֲפִים אִם ה' הָאֱלֹהִים לָכֵן אַחֲרָיו וְאִם הַבַּעַל לָכֵן אַחֲרָיו וְלֹא עֲנוּ הָעָם אֹתוֹ דְבַר:

For further study:

Hayyim Angel, "Hopping Between Two Opinions: Understanding the Biblical Portrait of Ahab," *Jewish Bible Quarterly* 35:1 (2007), pp. 3-10. Reprinted with minor modifications in Hayyim Angel, *Revealed Texts, Hidden Meanings: Finding the Religious Significance in Tanakh* (Jersey City, NJ: KTAV-Sephardic Publication Foundation, 2009), pp. 107-116.

Elhanan Samet, *Pirkei Eliyahu* (Hebrew) (Jerusalem: Ma'aliyot Press, 2003).